

4B

44705

Dupium

EESTI
NOORTE MEESTE
KRISTLIKKUDE ÜHINGUTE
LIIDU
1936.
ARUANNE

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

6 15366601

PT

Trükikoda J. Roosileht & Ko, Tallinnas,
Lühike jalg 4. 1937

429-1

Eesti NMKÜ Liidu 1936. a. aruanne.

Üldine olukord.

Eesti NMKÜ Liit ja temasse koondunud ühingu-
d võivad täie rahuldustundega vaadata tagasi
möödunud aasta tegevusele. On saavutatud hulk
märkimisväärseid tulemusi, mida käesolev aru-
anne püüab käsitada.

Kõigil tegevusaladel võis märgata suuremat
osavõttu kui eelmistel aastatel, kusjuures tegevus
arenes süvenemise suunas. Ka üldine liikmete arv
on näidanud tõhusat tõusu, mis on tunnistuseks,
et NMKÜ liikumine leiab pidevalt suuremat poo-
lehoidu seltskonnalt.

Aruandeaasta lõpul Haridusministeeriumi juur-
de asutatud Noorsoo Osakond on NMKÜ senist
tegevust hinnates võtnud Eesti NMKÜ Liidu nende
organisatsioonide hulka, millest kooliõpilased või-
vad osa võtta.

Eesti NMKÜ Liitu koondunud ühinguid võib
nende erineva tegevuse järgi liigitada nelja suure-
masse rühmitusse: 1) suuremate linnade ühingud,
2) väikelinnade ühingud, 3) vabrikute juures töö-
tavad töölisühingud ja 4) maaühingud. Neist on
möödunud aastal erilist aktiivsust osutanud töölis-
ühingud ja suuremate linnade ühingud.

Käesolev aruanne käsitab Liitu kuuluvate ühingute tööd tegevusalade järgi, andes läbilõike kõigist tähtsamatest aladest, kusjuures ühingute väiksemate üksuste — klubide ja ringide — tegevust on käsitatud ainult piiratud määral. Aruanne on koostatud kohtadelt saadud andmete varal.

Juhtijaskond.

Liidu juhtivad organid:

Liidu Juhatus: R. Kuuskmaa — esimees
P. Kogerman — abiesimees
J. Uustal — abiesimees
A. Tuulik — laekur
J. Roosileht — kirjatoimetaja
J. Maior — abikirjatoimetaja
T. Grünberg — liige
J. Maasik — „
R. Mitt — „
G. Ollik — „
H. B. Rahamägi — liige
A. Vooremaa — „
H. Tõnissoo — peasekretär.

Lõuna Eesti NMKÜ-de Komitee:

T. Grünberg — esimees,
R. Mitt — laekur,
A. Kasak — sekretär,
M. Kand — liige,
A. Graf — „
J. Maior — „
K. Kiisk — „

Liidu Revisjonikomisjon:

R. Lagrum,
J. L. Jüris,
H. Vihalem.

Komiteed ja juhtide-ringid.

Liitu kuuluvate ühingute üksikuid tegevusalasid juhatasid 115 komiteed ja juhtide-ringi 721 liikmega, kes pidasid aasta jooksul 1768 koosolekut 10 866 osavõtjaga. Niisuguse suure vabatahtlike töötajate arvu tõttu võis ühingute tegevus laieneda ja töö süveneda.

Kutselised töötegijad.

Ühingute kutseliste töötajate — sekretäridepere püsib arvuliselt endisel tasemel. Täie ajaga sekretäre oli möödunud aastal 16 ja osalise ajaga töötavaid sekretäre 2. Neist töötas 12 sekretäri linnaühinguis, 5 sekretäri töölisühinguis ja 1 sekretär maaühinguis. Peale selle leidsid 53 inimest linna- ja töölisühinguis pidevat teenistust mitmesugustel tegevusaladel. Kreenholmi NMKÜ senine sekretär G. Kalkun siirdus uuele tegevusalale Eesti Spordi Keskliidu juurde noorte kehakasvatustöötegevust juhtima. Tema asemele tuli uueks sekretäriks 30. juunist härra M. Saar.

Konverentsid ja juhtide nõupidamised.

Aasta jooksul peeti 12 konverentsi ja juhtide nõupidamist 282 osavõtjaga. Tähtsamaks konverentsiks oli Ülemaaline NMKÜ konverents, mis peeti 24.—26. juulini NMKÜ Koitjärve laagris. Sel konverentsil koostati ja võeti vastu Eesti NMKÜ töö sihtjooned ja uus Liidu põhikiri. Ülemaalisi sekretäride nõupidamisi peeti 2: kevadel 15.—17. aprillini Leetses ja sügisel 14.—16. novembrini töölisühingute sekretäridele Narvas.

Juhtide treening.

Iga-aastane juhtide suvikool peeti esmakordselt Koitjärve laagris 26. juulist kuni 6. augustini. Osavõtjaid 78. Õppekavas oli 19 erikursust. Lektoreid 15, neist välismaalt: härra H. Thorlø — Taanist, J. Aurola — Soomest, B. Roze — Lätist. Õpetajad K. Kiisk ja A. Pähn ja loodusteadlane prl. J. Rebane aitasid tõhusalt kaasa oma eriainete õpetamisega suvikoolis. Suvikool on saanud kohaks, kus ühingute juhtivad tegelased saavad teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi kohalike ühingute juhtimiseks.

Lõuna-Eesti ühingute juhtide talipäevad peeti 3.—5. jaan. Elvas, 63 osavõtjaga. Kavas oli rida referaate, millele järgnesid mõttevahetused. Tulemustega jäid rahule nii osavõtjad kui korraldajad. Talipäeva külastas ka piiskop H. B. Rahamägi, kes sütitas noortes värsket hoogu ja vaimustust kristlikuks noorsootööks. Talipäevadel viibisid ka Liidu esimees härra R. Kuuskmaa ja peasekretär H. Tõnissoo. Talipäev korraldati ühiselt K.N.N.Ü. Liiduga.

Ühingu kutselistel sekretäridel avanesid võimalused sooritada endi täiendamiseks õpireise. Tallinna NMKÜ poistetöö sekretär V. Pihlak ja Narva Kalevi-Lina NMKÜ sekretär A. Barmin võtsid osa sekretäride kursustest Prahast 3.—30. maini. Sekretärid R. Mast ja H. Niiler külastasid olümpiamänge. Lutheri NMKÜ sekretär F. Relve võttis osa juulikuul Hamburgis peetud vaba aja kasutamise konverentsist. Ühingu liige härra A. Troost käis Soome NMKÜ Keuru laagris, viibides seal nende kutsel külalisena.

Detsembrikuul viibis lühemat aega Eestis Varssavi NMKÜ poistetöö sekretär hra J. Bednarek, kes tutvus meie poiste tööga.

Liidu liikmeskond.

Arvuliselt Eesti NMKÜ Liitu kuuluvate ühingute arv ei ole küll suur, kuid nende tegevus on seda intensiivsem. Eriti linna- ja töölisühingud omavad väga laialdast tegevuskava.

1936. a. kuulusid Eesti NMKÜ Liitu:

8 linnaühingut	4113	liikmega
3 töölisühingut	1011	„
10 maaühingut	425	„
Kokku 21 ühingut	5549	liikmega.

Vanuselt oli alla 20 a.	liikmeid	2046
üle 20 a.	„	3503
	Kokku	5549

Soo järgi — mehi	4567	liiget
naisi	982	„
	Kokku	5549 liiget.

Organiseeritud klubid ja ringid.

Suuremate ühingute liikmeskond on jaotatud tegevuse järgi üksikuteks klubideks ja eriharrastusringideks. Niisuguseid klubisid ja ringe töötas möödunud aastal 223 — 3759 liikmega, kes pidasid aasta jooksul 2363 koosolekut 36 051 osavõtjaga. Tüüpiliseks NMKÜ liikmete koonduseks on klubid, kus töötatakse isetegevuse põhimõtteil liikmete igakülgse arendamise suunas. Suurem osa tegevust toimub klubi ruumes, kuid hoogsalt

on arenenud ka klubidevaheline tegevus ja seda sagedasti ka klubidevaheliste võistluste näol. Nii-suguseid klubidevahelisi tegevusvõistlusi korral-dati aasta jooksul 104 — 2973 osavõtjaga.

Kui analüüsida organiseeritud rühmituste koos-seisu, siis saame järgmise pildi:

59 poisteklubi (alla 20 a.)	1258	liikmeka
7 skautrühma (alla 20 a.)	143	„
12 tütarlasteklubi (alla 20 a.)	230	„
26 noormeesteklubi (20—25 a.)	435	„
13 meesklubi (üle 25 a.)	232	„
2 naisklubi (20—25 a.)	37	„
2 „ (üle 25 a.)	47	„
70 meeskonda	744	„
5 naiskonda	40	„
4 näitetruppi	94	„
9 laulukoori	292	„
4 orkestrit	107	„
10 mitm. erirühma	100	„
<hr/>		
Kokku 223 rühmitust	3759	liikmeka.

Usuline kasvatustöö.

NMKÜ, taotelles inimese vaimu, mõistuse ja keha arendamist juhitud usust Jeesusesse Kristu-ssesse, on pannud erilist rõhku oma liikmete usuli-sele kasvatustööle. Töötades eriolukordades on ühingud vastavalt oludele arendanud nii otsest kui kaudset usulist kasvatustööd. On püütud esitada Kristust noortele arusaadavalt, vastavalt nende arenemisastmele, püüdes tihedas seoses tegeliku eluga, ja kasvatada oma liikmeid sellele, et nende ligemistteeniv tegevus oleks nende seesmise usu vili.

Ühinguisse kuuluvad klubid, ringid ja teised rühmitused on pühendanud teatud aja usuliste küsimuste arutlemisele. Ühingute juhtivad organid, komiteed ja juhtide ringid algasid oma koosolekuid palvusega. Tähtsamate sündmuste puhul korraldati jumalateenistusi. Palvenädala ajal, novembrikuul, usuline kasvatustöö jõudis haripunkti. Korraldati liikmeile palvusi, erikoosolekuid, iga päeva kohta oli oma teema ja paljud ühingud pidasid erijumalateenistusi.

Aasta jooksul korraldati üle maa:

69 jumalateenistust	12 482	osavõtjaga
1298 palvust	28 044	„
134 piiblitundi	2 727	„

Usulises kasvatustöös on kohalikud õpetajad olnud suureks abiks, pidades jumalateenistusi, juhatastes piiblitunde ja andes juhiseid ühingu tegelelastele sellel tööalal.

Ka usulise kirjanduse levitamises on ühingud mõndagi teinud. Levitati peamiselt kirikutegelelaste poolt kirjutatud raamatuid ja ajakirju, samuti ka NMKÜ, KNNÜ, Kristliku Üliõpilasühingu ja teiste väljaandeid.

Kõige suuremat mõju noortesse usulise kasvatuse alal on NMKÜ avaldanud kaudselt, luues neile soodsa ümbruse ja õhkkonna töötamiseks ja rakendades tööle kristlikke juhte, kes oma isikliku eeskujuga juhivad noori Kristuse kõrgete mõtete mõistmisele ja nende tegelikule rakendamisele igapäevases elus.

Hariduslik töö.

Hariduslik töö moodustab ühe suurema tegevusala ühingute tööst. Sisult võiks seda tööd liigitada kahte ossa: hariduslik töö laiemates hulka-des ja hariduslik töö oma liikmeskonnas.

Puhtakujulisi haridusosakondi ühinguil on kaks: Tallinnas ja Tartus. Neist peatume Tallinna kui suurema juures pikemalt. Tallinna NMKÜ haridusosakond on arenenud suuremaks vabaharidustöö keskuseks pealinnas. Aruanda-aasta jooksul korraldati 64 kursust 1374 õpilasega. Üldhariduslikul alal korraldati inglise, saksa ja vene keele ning kiirkirja kursusi. Hariduslik töö on võtnud rohkem kutseharidusliku ilme, kuna rõhuv enamus õpilastest täiendavad endid just kutsealal. Kursustest võiks nimetada: raamatupidamise, raadiotehnika, keskkütte kütjate, motoristide, elektrotehnika, mootorratta-, ja autojuhtimise kursust. Tallinna NMKÜ haridusosakonna juures töötab ka kaheklassiline elektrotehnika eratööstusõpilaste kool ja autokool, mis on suurim ja täielikem kogu Eestis.

Avalikke hariduslikke kursusi kõikide ühingute poolt kokku korraldati aasta jooksul 78 — 1701 õpilasega. Peale selle korraldati avalikke loenguid 74 — 5021 kuulajaga.

Hariduslik töö oma liikmeskonnas oli eriti laiaulatuseline, kuna ju klubide ja ringide töökavas on esikohal igasugused referaadid, vaidlusõhtud, kursused ja muu tegevus, mis on puhtharidusliku iseloomuga. Suuremaulatuselisi kursusi liikmeskonnale korraldati 39 — 756 osavõtjaga ja loenguid 76 — 4948 osavõtjaga. Toome siin vaid mõned tähtsamad alad liikmeskonna haridus-

likust tööst: kodanikukasvatus, isamaalsus, rahvaomapära, Eesti suurmehed, vana-eesti ja vabadussõja sangarid, kodumaa tundmaõppimine, kirjandus, muusika, näitekunst, kodukaunistamine, käsitöö, tervishoid, kõneoskus, koosolekute juhatamine, igasugused praktilised oskused jne. jne.

Kehakasvatuslik töö.

Ühingute kehakasvatuslik töö haaras pea kõiki spordialasid, eriti võiks aga alla kriipsutada võimlemist, käsipallimänge ja ujumissporti. Kaks esimest ala on ühinguis tugevasti esindatud juba ühingute asutamisest saadik, kuna ujumissport on hoogsamalt arenema hakanud vaid viimaseil aastail. Võistlusvõimelised meeskonnad ujumises on Tallinna ja Tartu ühinguil.

Kõigil tegevusaladel on pearõhk pandud liikmete kehalisele arenemisele ning tublidusele ja tervete elamisviiside propageerimisele. On püütud esmajoones kõigile liikmeile võimaldada kehalisi harjutusi kas võimlemise, mängude või muu tegevuse näol. Aasta jooksul töötasid 65 võimlemisklassi 1364 osavõtjaga. Oma võimla oli kasutada vaid Lutheri NMKÜ-l, kuna teised ühinged pidid leppima üüritud võimlatega. Aasta jooksul teostati 962 isiku juures kehalist järelevaatust ja mõõtmist arsti poolt.

Eduga on töötanud ka ühingute korv- ja võrkpallimeeskonnad, võttes osa Eesti esivõistlustest, Chicago Tribune karikavõistlustest ja ringkonnavõistlustest. Tartu NMKÜ korvpallimeeskond tuli teist aastat Eesti meistriks.

Oma ühingu liikmete vaheline kehakasvatuslik tegevus on olnud eriti hoogne. Harrastati pea

kõiki spordialasid, eriti aga neid, kus ei ole tarvis kulukaid abinõusid. Iga üksiku rühma või klubi tegevusest pühendati osa aega kehakasvatustlikule tegevusele.

Ühingu liikmed moodustasid 70 mitmesugust meeskonda 744 osavõtjaga ja 5 naiskonda 40 osavõtjaga, viimased peamiselt vabrikute juures töötavais ühinguis. Avalikke sportlikke võistlusi korraldati aasta jooksul 130, millest võttis osa 3396 isikut, peale selle 167 sisemist klubidevahelist võistlust 2704 osavõtjaga.

NMKÜ on püüdnud töötada käsikäes teiste organisatsioonidega, eriti aga erialaste spordiliitudega, võttes osa nende tööst ja aidates jõudumööda kaasa erispordialade levitamisele laiemais hulkades.

Seltskondlik töö.

Ühingud on pannud suurt rõhku oma ruumide sisustamisele, et luua kodust õhkkonda liikmeile ja anda soodsaid võimalusi seltskondlike koosviibimiste korraldamiseks. Eriti õnnelikud on ruumide suhtes kõik töölisühingud, kellel kasutada avarad ruumid otstarbeka sisustusega. Ka on hoolditsetud lugemismaterjali ja tubaste mängude eest, mis omakorda aitavad luua kodust meeleolu.

Kõige levinumaks seltskondlikuks tegevuseks oli ühinguil väiksemate teeõhtute ja suuremate liikmeskonna-õhtute korraldamine. Iga rühmitus või klubi korraldas aasta jooksul vähemalt paar niisugust teeõhtut, kas klubi aastapäeva pühitsemise või mõnel muul puhul. Suuremaid liikmeskonna-õhtuid korraldati 51 — 2768 osavõtjaga, kusjuures kava sisaldas harilikult vaimuliku kõne,

muusikalisi ettekandeid, ilulugemisi, ühislaule, referaate jne. Peale selle korraldati aasta jooksul 12 perekonnaõhtut 2916 osavõtjaga ja muid huviohtuid 55 — 2825 osavõtjaga.

Noorliikmeile korraldati erisisulisi noorte-õhtuid, nagu: isa ja poja õhtud, laagriõhtud, näidendiõhtud, noorte osakonna aastapäevi jne. Aruandeaastal peeti 177 noorte-õhtut 7044 osavõtjaga. Üksikuist noorte-õhtuist oli osavõtjaid kuni 800. Jõulupühadel korraldati 45 jõulupuud, millest võttis osa 3087 liiget. Kirjandushuvilised noored korraldasid aasta jooksul 39 kirjandusmuusika õhtut, millest võttis osa 2522 isikut.

Töölisühingute juures töötavad 4 näitetruppi 94 liikmega, kes esinesid aasta jooksul 36 korda. Eriti võiks siin esile tõsta Lutheri NMKÜ näitetruppi, kes talvekuudel on korraldanud näidendiõhtuid pea igal pühapäeval ja korduvalt esinenud näidenditega ka mujal. Näidendi-õhtuist on osavõtjaid olnud 8302.

Peale ülaltoodu töötasid ühinguis 9 laulukoori 292 liikmega ja 4 orkestrit 107 liikmega. Ainukeseks ühinguks, kus on järele jäänud veel kino, on Narva Kalevi-Lina NMKÜ, kes aasta jooksul andis 32 etendust 12 450 isikule.

Osavõtt ülemaalistest üritustest.

Eesti NMKÜ Liitu kuuluvad ühingud on võtnud osa pea kõigist ülemaalistest üritustest, mis algatati eriorganisatsioonide või ametasutuste poolt.

Ühingud on innuga kaasa töötanud nime

eestistamise ja eesti rahvuslipu levitamise aktsioonidele. Arukas pere võõrapäraste nimedega ühingu liikmeid on võtnud endale eestipäraseid nimesid, eriti just ühingute juhtivast tegelaskonnast.

NMKÜ võttis aktiivselt osa ka selgitustööst Rahvuskogu kokkukutsumise rahvahääletamisel ja kodukaunistamise propagandast.

Suurematel tähtpäevadel on ühingu esindajad võtnud osa kohapeal loodud toimkondade tööst. Vabariigi aastapäeva, emadepäeva ja teiste tähtpäevade puhul korraldati möödunud aastal 19 aktust — 3695 osavõtjaga.

Suvilaagrid.

Suvikuudel on ühingute nooremate liikmete peahuvialaks laagrid ja matkad. NMKÜ Koitjärve laager, mis on leidnud tunnustamist üle riigi, on ainukeseks püsiva ilmega laagriks. Kuna aga kõik ei saa sellest osa võtta, siis korraldavad kohalikud ühingud lühema kestusega laagreid oma noorliikmeile ja harrastavad matkamist kodumaa tundmaõppimiseks. Üldse korraldati suve jooksul 34 laagrit 1355 osavõtjale.

Koitjärve laager on iga aastaga pidevalt kasvanud. Möödunud suvel tõusis üldine osavõtjate arv 629-le, mis 1935. a. 300 osavõtja juures on kahekordistunud. Üksikutel perioodidel ei olnud võimalik kõiki laagrisse minna soovijaid vastu võtta. Laager töötas täie koormatusega kogu suve. Peale regulaarse laagri poistele, mis kestis neli nädalat, olid korraldatud erilaagrid: Luther'i NMKÜ liikmeskonnale, Veespordi Liidu — ujujate laager, olümpiaadile sõitvate sportlaste treeninglaager, poiste eellaager ja suvikool juhtidele.

Laagris peeti ka Eesti NMKÜ Liidu üleriiklik konverents.

Kuna laagril on suur kasvatuslik tähtsus, siis pandi erirõhk laagri juhtide kaadri moodustamisele. Laagrivanemana töötas J. Vestholmi poeglaste era-humanitaargümnaasiumi dir. G. Ney, kes vilunud pedagoogina hoolitses laagri kasvatusliku tegevuse eest. Oma parimad kogemused laagri juhtimiseks andis ka laagrijuhataja härra H. Niiler ja tema abid sekretärid V. Pihlak ja R. Mast, spordijuht kooliõpetaja hra R. Keres ja teised tarejuhid. Viimastele korraldati talve jooksul laagri juhtimise kursusi. Ainult tänu tublile juhtjaskonnale suutis laager täita tema peale pandud lootused.

Laagri tervishoiulise külje eest hoolitses tuntud laste- ja kooliarst Dr. Harry Busch. Poisid vaadati tema poolt läbi laagrisse tulles ja minnes. Vastavalt poiste tervislikule seisukorrale andis Dr. Busch ettekirjutusi ujumise ja sportimise kohta. Teda abistasid seejuures vilunud samariitlased.

Laagri tegevus on tublisti mitmekesisemaks muutunud. Peale hariliku tegevuse nagu: ujumine, sportimine, matkad, laagrimängud, lõkkeõhtud, loengud, laagri korraldamine, paadisõit, marjulkäimine — oli märgata suurt huvi käsitööde vastu, mida võimaldas eriti selleks ehitatud käsitöökuur ühes tarviliku varustusega.

Laagri vanematekogu energilisel algatusel saadi suuremaid annetusi laagri uute hoonete püstitamiseks ja tarviliku varustuse muretsemiseks. Eriti väärib mainimist härra Rüigivanema K. Pätsi annetus, mille eest püstitati haigla hoone. Peale selle annetasid mitmed ettevõtted ja isikud summasid laagri ülesehitamiseks.

Koitijärve laager on kujunenud omaette väikeseks linnaks oma 23 hoonega, kus ei puudu postkontor, paadisadam ja isegi autobuseühendus linnaga.

Piiskop H. B. Rahamägi poolt pandi alus püsiva laagri asutamiseks ka Lõuna-Eestisse. Vastav koht on Karula lähedal juba leitud ja kevadel võib sinna püstitada juba esimesed hooned. Karula laagri ehituskomitee koosseisus on õp. K. Kiisk, dr. A. Haak ja sekretär A. Kasak, kes asunud asja juurde täie innuga.

Turism.

Kõige enam tegelevad turismiga Tallinna ja Tartu ühingud. Mõlemal on turistide kodud, mis on leidnud laialdast kasutamist. Nii peatusid Tallinna NMKÜ turistide kodus möödunud aastal 63 ekskursiooni 1426 isikuga ja Tartus 196 ekskursiooni 4711 isikuga, seega kokku 259 ekskursiooni 6137 isikuga.

Tallinna NMKÜ juures töötab iseseisev turismi osakond, kellel kasutada ka eriliselt ehitatud turismiautobus; viimasega korraldatakse ekskursioone nii kodu- kui välismaale. 1936. a. sügisel, 10.—28. augustini, käis Ühingu autobus kiriku- ja ühingutegelastega Taanis, kus tutvuti kristliku noorsõotööga.

Sisemaisi ekskursioone ja väljasõite korraldasid kõik ühingud. Aasta jooksul tõusis nende arv 42-le, millest võttis osa 1074 isikut. Siin ei ole toodud andmeid väiksemate rühmituste poolt korraldatud väljasõitudest.

NMKÜ liikmed osutavad pidevalt suuremat huvi kodumaiste matkade vastu. Pikema-ajalisi matku teostati 61, millest võttis osa 917 liiget.

Tartu NMKÜ ehitas oma krundile 1936. a. kevadel eeskujuliku turismi-kioski, milline avati 26. mail.

NMKÜ võtab oma esindaja kaudu osa ka sihtasutis „Turismi Keskkorraldus Eestis“ tööst.

Linnaühingud.

Alljärgnevatel ridadel toome lühikese ülevaate üksikute ühingutüüpide tööst ja tegevusest. Suur osa tegevusest on paigutatud käesoleva aruande eripeatükkide alla, kuid siin püüame esile tuua iseloomustavaid nähtusi eri tüüpide juures.

Kõigepealt vaatleme linnaühinguid, milliseid arvult on 8. Linnaühingud moodustavad oma 4114 liikmega kaalukama osa NMKÜ liikumisest. Neist kõige suurem on Tallinna NMKÜ, kes oma arvuka liikmeskonnaga arendab väga mitmekesist tegevust. Tallinna NMKÜ on viimaste aastate jooksul arendanud välja noorte-töös omapärase kasvatusliku süsteemi, mis on leidnud tunnustamist ka välismaal. Liikmeskond, jagunedes vanuse järgi poiste, noormeeste ja meeste osakondadeks, arendab omavahel tihedat koostööd, kusjuures noormeeste ja meeste osakondade klubid abistavad poiste osakonda tema töös, varustades neid juhtidega ja aidates kaasa muul viisil.

Suuremail linnaühinguil on korralikud ruumid liikmeile, kusjuures Tallinna ja Tartu ühingul on ka kinnisvarasid. Töö on jaotatud osakondade vahel, mis omakorda arendavad tegevust väiksemates rühmitustes või klubides. Töö on aasta läbi intensiivne ja tegevusest võtavad osa suured hulgad. Juba seegi asjaolu, et ainuüksi Tallinna

Ex lib. univ. Tart.

NMKÜ tegevusest võtab osa igapäev keskmiselt 1540 inimest, näitab, millise ulatuse töö on võtnud.

Väiksemail linnaühinguil on raskusi olnud kohaste ruumide saamisega. Ka ei ole neil palgalisi kutselisi sekretäre, mis omakorda nende tegevust ei lase kasvada nii kiires tempos, kui seda võime tähele panna suuremate linnaühingute juures. Üldine olukord oli linnaühinguis aasta jooksul siiski täiesti rahuldav.

Töolisühingud.

NMKÜ töolisühingud moodustavad omaette peatüki NMKÜ liikumises. Siin erineb töö märgatavalt linnaühingute omast. Liikmeskond koosneb, peale üksikute erandite, peamiselt vabrikutöolis-
test ja nende perekonnaliikmeid, teiste sõnadega — tegevus on korraldatud nii, et sellest saavad võtta osa kõik perekonnaliikmed.

Töolisühingud töötavad Lutheri, Kreenholmi, Narva Kalevi- ja Linavabriku juures. Kõigil töolisühinguil on kasutada korralikud ruumid, mis neile on antud vabrikute poolt. Ka on igal töolisühingul oma kutselised töötajad — sekretärid, Lutheri NMKÜ-l isegi 3 sekretäri. See kõik loob soodsad võimalused töötamiseks, eriti veel asjaolu, et vabrikud on majanduslikult ühingute tööd toetanud.

Kuna iga töolisühing oma asukoha tõttu haarab oma tegevusse suuremaid hulki, siis on need ühingud kujunenud suureks kultuuriliseks keskuks kogu ümbruskonnale. Kuigi liikmete arv ametlikult on töolisühinguis kõigest 1011, on nende tegevusest osavõtjaid siiski mitu korda

enam, pealegi ei ole töölistel liikmekaardi mitte-omamine takistuseks tegevusest osavõtuks.

Kõigil töölisühinguil on ka hästi korraldatud kehasvatuslik tegevus, omad esindusmeeskonnad ja kutselised instruktorid. Väga laialdane on seltskondlik tegevus — igal ühingul on oma näitetrupid, laulukoorid või orkestrid, korraldatakse perekonna- ja huviõhtuid ja võetakse innuga osa kõigist muust tegevusest.

Uudisena avati 1936. a. Kalevi-Lina NMKÜ-s einelaud töölistele, kus lõunatundidel töölistel saab odavahinnalisi lõunaid. See algatus on leidnud head vastukõla tööliste hulgas ja on loota, et ka teised töölisühingud õige pea avavad oma ühingute juures samasugused einelauad.

Maaühingud.

Maal töötavad NMKÜ-d on liikmete arvult kõige väiksemad. 10 maaühingut koondavad endi ümber 425 liiget. Osa maaühinguid on segaühingud, s. t. liikmeiks võivad olla mõlemast soost isikud. Maaühingud töötavad kõige lähemas kontaktis kohalike kirikuõpetajatega. Suurem osa maaühinguist kasutavad kiriku ruume ja nende liikmed võtavad aktiivselt osa koguduse tööst.

Maaühingute liikmeskond ei ole jaotatud klubidesse, vaid võtab tegevusest osa tervikuna. Tegevust iseloomustab tugev usuliskasvatussisuline töö. Tähtsamatest tegevusaladest võiks nimetada: loengud valguspiltidega, referaadid, piiblitunnid, noorte-jumalateenistused, noortepühad, usulise kirjanduse levitamine, palvenädala pühitsemine, liikmeskonna- ja huviõhtud ja kaasaaitamine kirik-

likes ettevõtteis. Mitmel ühingul on ka oma laulukoor.

Liikmeskonna moodustavad peamiselt leerikäinud noored.

Lõppsõna.

Käesoleva aruandega oleme püüdnud anda õige lühikese ülevaate üksikutelt tegevusaladelt ja eri tüüpi ühinguist. Oleks tarbetu minna üksikasjusse, mis nõuaks vähemasti 5 korda nii palju ruumi kui käesolev aruanne. Järgnev statistiline kokkuvõte aitab omakorda selgitada NMKÜ tegevuse ulatust ja hulka.

Eesti NMKÜ Liit ja temasse koondunud ühingud on püüdnud töötada kõige sõbralikumas vahetuses teiste noorsoo-organisatsioonidega ja kõigi asutustega. Võib loota, et see koostöö veelgi süveneb Noorsoo Osakonna asutamise järele Haridusministeeriumi juurde.

Eesti NMKÜ Liidu juhatus.

Eesti NMKÜ Liidu 1936. a. tegevus arvudes

21 ühingut kuuluvad NMKÜ Liitu		
5549 liiget Liitu kuuluvais ühinguis		
223 organiseeritud klubi ja ringi	3759	liikmega
115 juhatust ja toimkonda juhivad tööd	721	„
1768 koosolekut on pidanud need toimkonnad	10866	osavõtjaga
69 jumalateenistust peetud	12482	„
1298 palvust peetud	28044	„
134 piiblitundi peetud	2727	„
51 liikmeskonna õhtut korraldatud	2768	„
177 noorte-õhtut korraldatud	7044	„
45 jõulupuud korraldatud	3087	„
19 aktust ja emadepäeva korraldatud	3695	„
39 kirjandus-muusika õhtut	2522	„
36 näidendi-õhtut	8302	„
32 kinoetendust	12450	„
12 perekonna-õhtut	2916	„
55 mitmesugust huviõhtut	2825	„
78 hariduslikku kursust korraldatud	1701	õpilasega
37 kursust juhtidele korraldatud	778	osavõtjaga
74 avalikku loengut peetud	5021	„
76 suuremat loengut oma liikmeile	4948	„
65 võimlemisgruppi töötas	1364	„

962	korda teostatud arstlikku mõõtmist ja läbivaatamist		
130	sportlikku võistlust korraldatud	3396	osavõtjaga
167	klubidevahelist sportlikku võistlust	2704	..
104	tegevuse võistlust korraldatud	2973	..
2363	koosolekut on pidanud klubid ja ringid	36051	..
34	laagrit korraldatud	1355	..
61	matka teostatud	917	..
42	ekskursiooni ja väljasõitu korraldatud	1074	..
259	ekskursiooni peatunud ühingute turistidekodudes	6137	..
14	käsitöökursust korraldatud liikmeile	280	..

